

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційною скаргою Пономарьова Олександра Сергійовича щодо
відповідності Конституції України (конституційності) окремих приписів
абзацу першого частини другої статті 482² Кримінального процесуального
кодексу України**

Київ
21 жовтня 2026 року
№ 288-3(II)/2026

Справа № 3-201/2026(418/26)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України
у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуєчий,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович – доповідач,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного
провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова Олександра
Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності)
окремих приписів абзацу першого частини другої статті 482² Кримінального
процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали
справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Пономарьов О.С. звернувся до Конституційного Суду України
з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України
(конституційність) окремі приписи абзацу першого частини другої статті 482²
Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до абзацу першого частини другої статті 482² Кодексу „клопотання про дозвіл на затримання, обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою чи домашнього арешту, обшук, порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, а також про застосування інших заходів, у тому числі негласних слідчих (розшукових) дій, що відповідно до закону обмежують права і свободи народного депутата України, розгляд яких віднесено до повноважень слідчого судді, мають бути погоджені Генеральним прокурором (особою, що виконує обов’язки Генерального прокурора)“.

Суб’єкт права на конституційну скаргу вважає неконституційними окремі приписи абзацу першого частини другої статті 482² Кодексу, а саме: „про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою чи домашнього арешту“ – таким, що не відповідає статтям 5, 8, 19, 78, 80, 81, 83, 84 Конституції України; „а також про застосування інших заходів, у тому числі негласних слідчих (розшукових) дій, що відповідно до закону обмежують права і свободи народного депутата України“ – таким, що не відповідає статті 83 Конституції України.

Зазначені окремі приписи абзацу першого частини другої статті 482² Кодексу Пономарьов О.С. вважає неконституційними в тій частині, у якій вони допускають „застосування до народного депутата України запобіжних заходів та інших заходів забезпечення кримінального провадження, наслідком яких є нівелювання його конституційно-правового статусу та фактичне усунення від здійснення депутатських повноважень поза порядком, встановленим Конституцією України, не встановлюючи обов’язку Генерального прокурора, слідчого судді, суду враховувати конституційний статус народного депутата України і не передбачаючи правового механізму забезпечення здійснення таких повноважень“.

На думку суб’єкта права на конституційну скаргу, „надання суду повноваження застосувати до народного депутата України запобіжні заходи, наслідком яких є фактичне усунення його від здійснення конституційних

повноважень, означає наділення судової влади повноваженнями, яких Конституція України їй не надає, та призводить до зміни конституційного механізму здійснення представницьких повноважень законом, а не Конституцією України“.

Обґрунтовуючи свою позицію, Пономарьов О.С. посилається на приписи Конституції України, на рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, приписи Кодексу, Кримінального кодексу України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. У Печерському районному суді міста Києва перебуває кримінальне провадження від 5 квітня 2022 року за обвинуваченням Пономарьова О.С. у вчиненні кримінальних правопорушень, визначених частиною першою статті 111 Кримінального кодексу України зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини“ від 7 жовтня 2014 року № 1689–VII, частиною третьою статті 27, частиною другою статті 28, частиною четвертою статті 111¹ Кримінального кодексу України.

2.2. Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 25 липня 2023 року задовольнив клопотання слідчого Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань про застосування щодо Пономарьова О.С. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та застосовував до нього цей запобіжний захід без визначення розміру застави. Надалі суд неодноразово продовжував строк дії запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо Пономарьова О.С.

Зокрема, Печерський районний суд міста Києва ухвалою від 26 грудня 2025 року задовольнив клопотання прокурора та продовжив Пономарьова О.С. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до 24 лютого 2026 року включно без визначення розміру застави, водночас відмовив у задоволенні клопотання сторони захисту про зміну запобіжного заходу та про надання обвинуваченому можливості здійснювати депутатські повноваження.

Захисник, який діяв в інтересах обвинуваченого Пономарьова О.С., оскаржив зазначену ухвалу апеляційним порядком.

Київський апеляційний суд ухвалою від 3 лютого 2026 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, апеляційну скаргу захисника, який діяв в інтересах обвинуваченого Пономарьова О.С., залишив без задоволення, а ухвалу Печерського районного суду міста Києва від 26 грудня 2025 року – без змін. Суд апеляційної інстанції вказав, що суд першої інстанції ретельно перевірів наявність кожного із зазначених прокурором ризиків та в судовому рішенні повною мірою обґрунтував їх реальність, та виснував, що „лише запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, дію якого продовжено судом першої інстанції, має забезпечити виконання обвинуваченим процесуальних обов'язків у даному кримінальному провадженні на даній стадії судового розгляду“.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Згідно зі статтею 151¹ Конституції України Конституційний Суд України розв'язує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (перше речення).

Відповідно до частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

Зі змісту судових рішень у справі Пономарьова О.С. убачається, що під час розгляду клопотання сторони обвинувачення про продовження строку тримання Пономарьова О.С. під вартою, клопотання сторони захисту про зміну запобіжного заходу та про надання обвинуваченому можливості здійснювати депутатські повноваження приписи абзацу першого частини другої статті 482² Кодексу не були застосовані. Стаття 482² Кодексу регулює інші питання кримінального провадження, аніж ті, які вирішувалися судами першої та апеляційної інстанцій.

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова О.С. згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих приписів

абзацу першого частини другої статті 482² Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**